

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Quomodo pater sit principium filij & ipse cum filio spiritus S. C

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

*Ibid. fere
continuo.*

*in fin. ca. 13.
de Trin. li. 5.*

Cum vero dicimus & patrē principium, non duo principia creaturę dicim⁹: quia pater & fili⁹ simul ad creaturā vnum principium est, sicut vn⁹ creator. Si autem quicquid in se manet & gignit vel operatur aliquid principiu est eius rei quā gignit, vel eius quam operatur: non possumus negare etiam sp. S. recte dici principium, quia non eum separamus ab appellatione creatoris: quia scriptū est de illo, quod operetur: & vtrique in se manens operatur. Non enim in aliquid eorum quę operatur ipse, mutatur & vertitur: Vnum ergo principium ad creaturam cum patre & filio est sp. S. non duo vel tria principia. Ecce aperte ostēdit August. patrē & filium & sp. S. esse vnum principium rerum creatarum, id est, vno eodemque modo esse principium: & illum modū satis aperuit: quia scilicet operantur omnia, & quia similiter operatur hi tres, ideo vnum principium esse dicuntur.

Hic ostendit quomodo pater sit principium filii, & ipse, & filius principium spiritus sancti.

Deinde in eodem libro continue ostēdit, quomodo pater dicatur principiu ad filiū, & ad spiritum S. ipse & filius, dicens ideo esse patrem principium filii, quia genuit eum: & patrē & filium esse principium spiritus sancti, quia spiritus S. procedit vel datur ab vtroq;: ait enim ita: Si gignens ad id quod gignitur principium est, pater ad filiū principium est, quia genuit eum. Vtrum autem & ad spiritum S. principium sit pater, quia dictum est, de patre procedit, nō parua quæstio est. Quod si ita est, nō iam principium eius tantū erit rei quā gignit vel facit, sed & eius quam dat, & quę procedit, ab ipso. Si ergo quod datur, vel q̄ procedit, principium habet a quo datur vel procedit, factū est patrē & filiū vnū principiu esse spiritus sancti, nō duo principia. Sed sicut pater & filius ad
crea-

*Aug. ca. 14.
in princip.
lib. 5. de tri-
nitate.*

*Ibid. paulo
inferius.*

creaturam relatiue vnus creator & vnus Dominus
 dicitur, sic relatiue ad spiritum sanctum vnum
 principium. Ad creaturam veropater & filius & sp. S.
 vnum principium sunt, sicut vnus creator & vnus
 Dominus: Ecce habes quod pater principium fi-
 lii dicitur, quia genuit eum, qua ergo notione est
 pater, ea principium filii dicitur, i. generatione: se- *Hilar. li. 4°*
 cundum quam etiam dicitur author filii. Vnde Hi- *non longe*
 lar. in 4. lib. de Trinit. ita ait. Ipso quo pater dici- *principio.*
 tur, eius quem genuit author ostenditur: id nome-
 habens, quod neq; ex alio profectum intelligatur,
 & ex quo is qui genit⁹ est substituisse doceatur. No- *Ibid. paulo*
 uit Ecclesia vnum innascibilem Deum: nouit vni- *superius.*
 genitum Dei filium. Confitetur patrem ab origi-
 ne liberum: confitetur & filii originem ab initio no-
 ipsum initiabile, sed ab initiabili: no per seipsum,
 sed ab eo qui a ne nemine est natu, ab aeterno, na-
 tiuitate scil. ex paterna eternitate sumentem. Editam
 est hic fidei professio, sed professionis ratio non-
 dum exposita est: & ideo querenda, scil. quomo-
 do intelligendum sit quod ait, filii originem esse
 ab initio, & non ipsum esse ab initio, sed ab initia-
 bili. Hoc vtiq; subdens determinauit, quomodo
 acceperit initium, inquit originem filii esse ab initio
 ac si diceret: No ita intelligas originem filii esse ab
 initio, quasi ipse filius habeat initium: sed quia ipse
 est ab initiabili, i. a patre, a quo sunt omnia. Na
 licet filius sit principium de principio, no est tamen
 concedendum quod filius habeat principium. Cumq;
 filius sit principium de principio, & pater princi-
 pium no de principio, no est principium de prin-
 cipio, principium sine principio: sicut filius no pa-
 ter, neq; tamen duo principia, sed vnum: sicut pa-
 ter & filius non duo creatores, sed vnus creator.

*Cum pater & filius sint vnum principium spiritus sancti,
 queritur an eadem notione.*

D

Vnum autem principium sunt pater & filius, no
 rantum